

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α ΚΛΙΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ	23
Διαφορές μεταξύ ICD και DSM	24
1 ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	25
Εισαγωγή στις ψυχικές λειτουργίες και στις διαταραχές τους	26
1. Συνείδηση	26
2. Εμφάνιση και συμπεριφορά	27
3. Προσανατολισμός	27
4. Προσοχή και μνήμη	28
5. Βούληση και ψυχοκινητικότητα	29
6. Σκέψη	30
7. Συναίσθημα, διάθεση και θυμικό	33
8. Αντίληψη	34
9. Ύπνος	34
10. Διατροφή	34
11. Νοημοσύνη	36
12. Κρίση	36
2 ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑΣ	38
1. Σχιζοφρένεια.....	39
Προνοσηρή προσωπικότητα	39
Έναρξη	39
Πορεία	39
Συμπτώματα και σημειολογία	39
Επικινδυνότητα στη σχιζοφρένεια.....	45
2. Σιζοφρενικόμορφη διαταραχή	45
3. Βραχύ ψυχωτικό επεισόδιο	46
4. Παραληρητική διαταραχή	47
Προνοσηρή προσωπικότητα	47
Έναρξη	47
Πορεία	48
Συμπτώματα και σημειολογία	48
Επικινδυνότητα στην παραληρητική διαταραχή.....	50
3 ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΨΥΧΩΣΗ	52
Παρέμβαση στο σύνδρομο κινδύνου για ψύχωση	52
Πρώτο ψυχωτικό επεισόδιο	54
Έγκαιρη παρέμβαση στο πρώτο ψυχωτικό επεισόδιο	54

4 ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	57
1. Κατάθλιψη	57
Προνοσηρή προσωπικότητα	58
Έναρξη	58
Πορεία	58
Συμπτώματα και σημειολογία	58
Επικινδυνότητα στην κατάθλιψη	63
2. Δυσθυμία	64
3. Μανία	65
Προνοσηρή προσωπικότητα	65
Έναρξη	65
Συμπτώματα και σημειολογία	65
Επικινδυνότητα στη μανία	69
4. Υπομανία	69
5. Διπολική διαταραχή	70
Μεικτό επεισόδιο	70
Τύποι διπολικής διαταραχής	70
Επικινδυνότητα στη διπολική διαταραχή	71
6. Κυκλοθυμία	71
5 ΣΧΙΖΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	73
Κλινική εικόνα	73
Τύποι σχιζοσυναισθηματικής διαταραχής	73
Πορεία	73
Πρόγνωση	74
6 ΑΓΧΩΔΕΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	75
Φοβία και άγχος	76
Αυτόνομο νευρικό σύστημα	76
Φόβος – Φοβία και Αγωνία – Άγχος.....	76
Μορφές άγχους.....	76
Συμπτώματα άγχους	76
Αγχώδεις διαταραχές	80
Επικινδυνότητα στις αγχώδεις διαταραχές	84
7 ΙΔΕΟΨΥΧΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	86
1. Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή	86
Προνοσηρή προσωπικότητα	87
Κλινική εικόνα.....	87
2. Διαταραχή αποθησαύρισης ή παρασυσσώρευσης	89
2.1. Διαταραχή αποθησαύρισης αντικειμένων	89
2.2. Διαταραχή συλλογής ζώων	90
3. Άλλες διαταραχές	91
Επικινδυνότητα στις ιδεοψυχαναγκαστικές διαταραχές	93
8 ΣΩΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	95
Η σωματοποίηση ως φυσιολογικό φαινόμενο	95
Σωματοποιημένο άγχος-κατάθλιψη	95
Ιατρογενής σωματοποίηση	96
Λειτουργικές διαταραχές.....	96
Σωματόμορφες διαταραχές	97
Αντιμετώπιση	98
9 ΔΙΑΣΠΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΑΡΟΡΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΓΩΓΗΣ ...	100
Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαταραχών ελέγχου των παρορμήσεων	101
1. Εναντιωματική προκλητική διαταραχή	101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2. Διαλείπουσα εκρηκτική διαταραχή	101
3. Διαταραχή της διαγωγής	103
4. Πυρομανία	103
5. Κλεπτομανία	103
10 ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΠΕΚΚΡΙΣΗΣ	105
Ενούρηση	105
Εγκόπριση	106
11 ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	107
Ψυχοσεξουαλικοί παράγοντες που καθορίζουν τη σεξουαλικότητα	107
Ο κύκλος της σεξουαλικής ανταπόκρισης	108
Το σεξουαλικό ιστορικό	108
Οι σεξουαλικές διαταραχές	108
1. Σεξουαλικές δυσλειτουργίες	108
Κατάταξη των αιτιολογικών παραγόντων.....	109
Επιπτώσεις.....	110
Γενικές αρχές και ειδικές θεραπευτικές τεχνικές	110
2. Παραφιλίες	110
3. Δυσφορία του φύλου	111
12 ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ.....	113
Φυλογενετικές θεωρίες	113
Μεταβολικές θεωρίες	113
Οντογενετικές θεωρίες	114
Πληροφορικές θεωρίες	114
1. Αϋπνίες	115
2. Διαταραχές συνδεόμενες με την αναπνοή	116
2.1. Αποφρακτική υπνική άπνοια	116
2.2. Ροχαλητό	116
3. Παραϋπνίες	116
3.1. Διαταραχή εφιαλτών	116
3.2. Υπνοβασία	116
3.3. Νυχτερινός/Υπνικός τρόμος	116
3.4. Διαταραχή συμπεριφοράς κατά τον ύπνο REM.....	116
3.5. Υπνική παράλυση	116
3.6. Σύνδρομο εκρηγνυόμενης κεφαλής	116
3.7. Υπνολαλία	117
Αντιμετώπιση.....	117
4. Υπερυπνίες	117
4.1. Ναρκοληψία με καταπληξία	118
4.2. Ναρκοληψία χωρίς καταπληξία	118
4.3. Ιδιοπαθής υπερυπνία με ύπνο μακράς διάρκειας	118
4.4. Ιδιοπαθής υπερυπνία με ύπνο φυσιολογικής διάρκειας	118
5. Διαταραχές καρδιαδιανού ρυθμού	118
5.1. Ύπνος επιβραδυνόμενης φάσης	118
5.2. Ύπνος πρώιμης φάσης	118
5.3. Ακανόνιστος τύπος ύπνου-εγρήγορης	118
5.4. Διαταραχές ύπνου λόγω εργασίας σε εναλλασσόμενα ωράρια-βάρδιες	119
5.5. Jet lag	119
6. Διαταραχές κινητικότητας σχετιζόμενες με τον ύπνο	119
6.1. Σύνδρομο ανήσυχων άκρων	119
6.2. Μυϊκές κράμπες των κάτω άκρων συνδεόμενες με τον ύπνο	119
Υγιεινή του ύπνου	120

13 ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ	121
Ορισμοί	121
Ταξινόμηση ψυχοτρόπων ουσιών	122
1. Ουσίες με απειλητικό για τη ζωή σύνδρομο απόσυρσης	123
1.1. Αλκοόλ	123
1.2. Βενζοδιαζεπίνες	124
2. Ουσίες με μη απειλητικό για τη ζωή σύνδρομο απόσυρσης	126
2.1. Κοκαΐνη	126
2.2. Αμφεταμίνες	127
2.3. Ψευδαισθησιογόνα	128
2.4. Ινδική κάνναβη	129
2.5. Οπιοειδή	129
2.6. Εισπνεόμενα πτητικά	131
2.7. Νικοτίνη και καφεΐνη	131
Συννοσηρότητα διαταραχών εξάρτησης από ουσίες με άλλες διαταραχές	132
Επικινδυνότητα στις διαταραχές εξάρτησης από ουσίες	133
Επιπτώσεις	135
14 ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	136
1. Εξάρτηση από τυχερά παιχνίδια	137
2. Διαταραχή εξάρτησης από το διαδίκτυο	138
3. Ωνιομανία	139
4. Διαταραχή υπερσεξουαλικότητας	140
5. Άλλες εξαρτήσεις από συγκεκριμένη συμπεριφορά	142
15 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΜΥΝΑΣ	145
Προσαρμοστικοί-δυσπροσαρμοστικοί μηχανισμοί άμυνας	146
Διαχωρισμός μηχανισμών άμυνας	146
1. Πρωτογενείς άμυνες	148
1.1. Πρωτόγονη απόσυρση	148
1.2. Παντοδύναμος έλεγχος	148
1.3. Εξιδανίκευση	148
1.4. Υποτίμηση	148
1.5. Διχασμός	148
1.6. Προβολή	150
1.7. Ενδοβολή	151
1.8. Προβλητική ταύτιση	152
1.9. Άρνηση	153
1.10. Απάρνηση της πραγματικότητας	153
1.11. Διάσχιση	154
1.12. Γνωστική απόσπαση	154
1.13. Εκδραμάτιση	155
1.14. Παλινδρόμηση	155
2. Δευτερογενείς άμυνες	156
2.1. Απώθηση	156
2.2. Μετάθεση	156
2.3. Σωματοποίηση	156
2.4. Μετατροπή	156
2.5. Ταύτιση	156
2.6. Ταύτιση με τον επιτιθέμενο	158
2.7. Μόνωση του συναισθήματος	158
2.8. Διανοητικοποίηση	159
2.9. Εκλογίκευση	159
2.10. Ηθικοποίηση	160
2.11. Ακύρωση	160
2.12. Σχηματισμός εξ αντιδράσεως	161

2.13. Αναπλήρωση	162
2.14. Σχηματισμός εξ υποκαταστάσεως	162
2.15. Στροφή της επιθετικότητας ενάντια στον εαυτό	163
3. Προσαρμοστικές άμυνες	163
3.1. Χιούμορ	163
3.2. Καταπίεση	163
3.3. Αλτρουισμός	163
3.4. Μετουσίωση	164
3.5. Αντιστροφή	164
3.6. Ονειροπόληση	165
3.7. Πρόβλεψη	165
16 ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	167
1. Ασθενείς παράξενοι/εκκεντρικοί	169
1.1. Παρανοειδής προσωπικότητα	169
1.2. Σχιζοειδής προσωπικότητα	170
1.3. Σχιζότυπη προσωπικότητα	170
2. Ασθενείς δραματικοί, με έντονα συναισθήματα/ασταθείς διαπροσωπικές σχέσεις	171
2.1. Αντικοινωνική προσωπικότητα	171
2.2. Μετ αιχμιακή προσωπικότητα	172
2.3. Οιστριονική προσωπικότητα	173
2.4. Ναρκισσιστική προσωπικότητα	173
3. Ασθενείς αγχώδεις/φοβισμένοι	174
3.1. Αποφευκτική προσωπικότητα	174
3.2. Εξαρτητική προσωπικότητα	175
3.3. Ψυχαναγκαστική-καταναγκαστική προσωπικότητα	175
4. Πρόσθετες διαταραχές σύμφωνα με την ψυχοδυναμική διάγνωση	176
4.1. Αυτοηττώμενη προσωπικότητα	176
4.2. Καταθλιπτική-μανιακή προσωπικότητα	176
Οι διαταραχές προσωπικότητας στο ICD-11	176
17 ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.....	179
1. Επίσημα ταξινομημένες διαταραχές σύμφωνα με το DSM-5 και το ICD-10	179
1.1. Ψυχογενής ανορεξία	179
Άτυπη ψυχογενής ανορεξία.....	180
1.2. Ψυχογενής βουλιμία	180
Επεισοδιακή υπερφαγία.....	180
1.3. Pica	180
1.4. Μηρυκασμός	181
1.5. Αποφυγή-περιορισμός σίτισης	181
2. Μη επίσημα ταξινομημένες διατροφικές διαταραχές	181
2.1. Νευρική ορθορεξία	181
2.2. Σύνδρομο νυχτερινής υπερφαγίας	182
2.3. Συναισθηματική υπερφαγία	182
2.4. Παχυσαρκία	182
Διαφορική διάγνωση διατροφικών διαταραχών από άλλες διαταραχές	182
Προφίλ ασθενών με διατροφικές διαταραχές	183
Οι διατροφικές διαταραχές στο ICD-11	184
18 ΤΡΑΥΜΑ.....	185
1. Αντιδραστική διαταραχή προσκόλλησης	185
2. Διαταραχή ανεσταλμένης κοινωνικής εμπλοκής	187
3. Διαταραχή μετατραυματικού stress	188
PTSD και μνήμη	188
PTSD και ύπνος.....	189
4. Διαταραχή από οξύ stress	189

5. Διαταραχές προσαρμογής	189
6. Πολύπλοκο τραύμα	190
Μετατραυματική εξέλιξη	191
19 ΔΙΑΣΧΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	193
1. Αποσυνδεδετική διαταραχή ταυτότητας	195
2. Διασχιστική (αποσυνδεδετική) αμνησία	195
3. Αποπροσωποποιητική διαταραχή	196
Απωθημένες αναμνήσεις	196
20 ΠΕΝΘΟΣ	198
Τύποι πένθους	199
Χαρακτηριστικά πένθους	200
Πένθος και τελετουργίες	200
21 ΝΕΥΡΟΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	202
1. Οξύ παραλήρημα	202
2. Μείζονες και ήπιες νευρογνωστικές διαταραχές	205
Νόσος Alzheimer	205
Κλινική εικόνα	205
Επιπτώσεις στους φροντιστές	208
22 ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	212
1. Το φυσιολογικό γήρας	213
2. Διαταραχές του φάσματος της σχιζοφρένειας	216
2.1. Σχιζοφρένεια	216
2.2. Άλλες διαταραχές του φάσματος της σχιζοφρένειας	217
3. Συναισθηματικές διαταραχές	218
3.1. Κατάθλιψη	218
3.2. Μανία και διπολική διαταραχή	221
4. Αγχώδεις διαταραχές-Ιδιοψυχαναγκαστική διαταραχή	223
5. Εξάρτηση από ουσίες	225
5.1. Αλκοόλ	225
5.2. Ψυχοτρόπα φάρμακα	227
6. Διαταραχές προσωπικότητας	228
Η κακοποίηση στην τρίτη ηλικία	229
23 ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	232
Νευροανατομικές δομές και γνωστικές λειτουργίες	232
Νευροψυχολογική αξιολόγηση	232
24 ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	240
Ανοιχτές ερωτήσεις	241
Ενθάρρυνση	241
Παράφραση	241
Περιληπτική αναδιατύπωση	241
Αντανάκλαση-Ενσυναισθητική κατανόηση	241
Επικύρωση	241
Ερμηνεία	241
Αντιπαράθεση	241
Διασαφήνιση-Διευκρίνιση	241
Συμβουλές-Έπαινος	241
Χιούμορ	241

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ειλικρίνεια	241
Σιωπή	241
25 ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	243
1. Αντικαταθλιπτικά	243
2. Αντιψυχωτικά	244
3. Σταθεροποιητές της διάθεσης	245
4. Αγχολυτικά και υπναγωγά	245
5. Αντιανοϊκά	246
26 ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΦΑΡΜΑΚΑ	253
Διερεύνηση μη τήρησης της φαρμακευτικής αγωγής	254
Ποσοστά μη τήρησης της φαρμακευτικής αγωγής	255
Αίτια μη τήρησης της φαρμακευτικής αγωγής	256
Επιπτώσεις μη τήρησης της φαρμακευτικής αγωγής	258
Πρώθηση της λήψης φαρμακευτικής αγωγής	259
ΕΝΟΤΗΤΑ Β	
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	
27 ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΥΓΕΙΑΣ	263
Νοσοκομειακό πλαίσιο	263
Παραπομπές	263
Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων	263
Όρια εντός του νοσοκομειακού πλαισίου	264
Εκτίμηση ασθενούς	264
Λάθος του προσωπικού/ατύχημα	265
Αναπηρίες	265
Συνοδεία θανάτου	266
Ευθανασία	266
Προκαταβολικός σχεδιασμός φροντίδας	267
Διαθήκη ζωής	267
Παρηγορητική φροντίδα	267
28 ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΣ «ΚΑΚΑ ΝΕΑ» ΜΕ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ	269
Τα «κακά νέα» μέσα στον χρόνο	269
Πώς ανακοινώνουμε τα κακά νέα;	273
Ενσυναίσθηση	276
Η ενσυναίσθηση μέσα από τις νευροεπιστήμες	277
29 ΨΥΧΟ-ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	280
Διαφορετικές μορφές καρκίνου	280
Παράγοντες κινδύνου για εμφάνιση καρκίνου	280
Έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου	282
Αντίδραση του ασθενούς στη διάγνωση	282
Προσαρμογή στον καρκίνο	283
Προσαρμογή στη θεραπεία	283
Διαχείριση του πόνου	286
Συναισθηματικές αντιδράσεις στον καρκίνο	286
Θυμός.....	286
Άγχος.....	286
Κατάθλιψη	286
Ψυχολογικές αλλαγές ανάλογα με την έκβαση της νόσου	287
Ψυχο-κοινωνική ογκολογία	288

Οι οικείοι	288
Το ιατρικό προσωπικό	288
30 ΨΥΧΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	290
Οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου και συνοδές ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις	291
Ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις στη στεφανιαία μονάδα εντατικής θεραπείας	293
Συσχέτιση καρδιάς και «λειτουργικών» διαταραχών	293
31 ΨΥΧΟΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	295
Αιτιολογία νεφρικής ανεπάρκειας	295
Αιμοκάθαρση	296
Περιτοναϊκή κάθαρση	296
Μεταμόσχευση	296
Συμμόρφωση	297
Ο ρόλος του ειδικού ψυχικής υγείας	297
32 ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ	299
Ταξινόμηση του πόνου	299
Αντίληψη του πόνου	300
Κλινική εκτίμηση του πόνου	300
Ψυχομετρική εκτίμηση	301
Κλίμακες αξιολόγησης του πόνου	301
Ο ρόλος του ειδικού ψυχικής υγείας	301
33 ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ	303
Αίτια υπογονιμότητας	303
Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή	304
Υιοθεσία	305
Ζωή χωρίς απογόνους	305
Δωρεά	305
Παρένθετη μητρότητα	305
Ο ρόλος του ειδικού ψυχικής υγείας	307
34 ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ	308
Μύθος: οι παχύσαρκοι είναι λαίμαργοι, οκνηροί και ψυχικώς αδύναμοι χαρακτήρες	308
Μύθος: όσο πιο αδύνατη τόσο το καλύτερο. Κάνε δίαιτα	309
Μύθος: Αν το αποφασίσεις, αν το παλέψεις, θα χάσεις τα «υπερβάλλοντα» κιλά	309
Ο ρόλος του ειδικού ψυχικής υγείας	310
35 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ	313
Η ενημέρωση του παιδιού	313
Άγχος αποχωρισμού	314
Η χρόνια και απειλητική ασθένεια	314
Κοινωνικό στίγμα	315
Το παιδί που πεθαίνει	315
Παρηγορητική φροντίδα	316
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ	
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΚΑΙ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	
36 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ	319
Παρέμβαση στην κρίση	320
1. Παρέμβαση πρώτης γραμμής	320
Ψυχολογικό «Triage»	320

Τηλεφωνικές Γραμμές Υποστήριξης	321
Μοντέλα παρέμβασης	321
2. Παρέμβαση δεύτερης γραμμής (Μεσοπρόθεσμη παρέμβαση)	321
Συμβουλευτική κρίσεων	321
3. Παρέμβαση τρίτης γραμμής (Μακροπρόθεσμη παρέμβαση)	322
Τραυματοθεραπεία.....	322
Ειδικές περιπτώσεις	322
Θύματα φυσικών καταστροφών.....	322
Οικιακή-ενδοοικογενειακή βία.....	323
Χαρακτηριστικά βίαιων σχέσεων.....	324
Βιασμός.....	325
Άστεγοι.....	325
Παρέμβαση δρόμου (street-work).....	326
Κινητές ομάδες κρίσης	326
37 Ο ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΕΓΕΡΜΕΝΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ.....	327
Επιθετικός ασθενής	327
Ορισμοί	328
Παράγοντες κινδύνου.....	328
Αντιμετώπιση	328
Διεγερμένος ασθενής	331
Αντιμετώπιση	331
38 ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ ΚΑΙ «ΑΠΟ ΠΕΙΡΑ» ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	332
Συμβουλευτική-Διασυνδεδετική	333
Αξιολόγηση κινδύνου	334
Θεραπευτικός σχεδιασμός	336
39 ΑΚΟΥΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	338
Ο νόμος για την ακούσια νοσηλεία στην Ελλάδα	338
Η διαδικασία για ακούσια νοσηλεία.....	339
Συνθήκες ακούσιας νοσηλείας	340
Διακοπή, διάρκεια και λήξη ακούσιας νοσηλείας	340
Η ακούσια νοσηλεία από την πλευρά του ασθενούς και των συγγενών του	340
Η ακούσια νοσηλεία ως αρνητική εμπειρία	340
Η ακούσια νοσηλεία ως θετική εμπειρία.....	341
Η διαφορά στα βιώματα	341
Οι συγγενείς	342
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ	
ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ	
40 ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	347
Λήψη ιστορικού	347
Τεχνικές συνέντευξης γονέων	349
41 ΓΟΝΕΪΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.....	353
Ζευγάρι και συμβίωση	353
Γονεϊκότητα	354
Εφηβική γονεϊκότητα	355
Άτεκνα ζευγάρια	355
Μονογονεϊκές οικογένειες	356
Ανασυγκροτημένες οικογένειες	356
Οικογένειες ομοφυλοφίλων	357

Συχνότερες αιτίες μετάβασης σε άλλες μορφές οικογένειας	358
Διαζύγιο	358
Ασθένεια και Πένθος	358
Η σύγχρονη προσέγγιση	358
Το παράδειγμα της Σκωτίας	358
Πληροφόρηση και στήριξη	359
42 Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΓΕΝΕΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	361
Οικογένεια Kennedy	363
Οικογένεια Α.	364
43 ΤΟ ΤΡΑΥΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	366
Κλινική εικόνα	366
Βρέφη και νήπια (0-6 ετών)	366
Παιδιά σχολικής ηλικίας (6-12 ετών)	367
Έφηβοι	367
Είδη τραύματος	367
Κακοποίηση	368
Ενδείξεις κακοποίησης	368
Γενικά χαρακτηριστικά κακοποιημένου παιδιού	369
Τραυματικό πένθος	369
44 ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	371
Θεωρίες νοημοσύνης	371
Αξιολόγηση νοημοσύνης	372
Νοημοσύνη και μαθησιακές δυσκολίες	374
Νοημοσύνη και νοητική υστέρηση	376
45 0-3 ΧΡΟΝΩΝ: ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ	381
Θεωρητικό πλαίσιο	381
Φροντίδα	382
46 ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ-ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	384
Επιπολασμός και ηλικία διάγνωσης	384
Κλινική εικόνα	384
Σημαντικά σημεία για τη διάγνωση	385
Συννοσηρότητα	386
Η εξελικτική πορεία της ΔΕΠ-Υ	386
Παρέμβαση στη ΔΕΠ-Υ	386
Ειδική παιδαγωγική παρέμβαση	386
Ψυχοθεραπευτικές και άλλες προσεγγίσεις	387
47 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	391
Διαδικασία μαθησιακής εκτίμησης	391
48 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	394
Διερεύνηση ιστορικού και αιτήματος	394
Διαδικασία αξιολόγησης	395
Συζήτηση αποτελεσμάτων	395
Επιπτώσεις	396
49 ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	397
Διάγνωση-Αξιολόγηση	397
Κοινά χαρακτηριστικά ατόμων με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες	398

Τομείς αξιολόγησης ανά ηλικιακή ομάδα	398
Παρέμβαση-Αντιμετώπιση	399

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

50 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	407
Η ψυχολογία της κατάθεσης	407
Επίδραση του συναισθήματος στην κατάθεση	408
Η τεχνική της γνωστικής συνέντευξης	409
Ψευδής κατάθεση	409
Το παιδί ως μάρτυρας	410
Δικαίωμα ακρόασης	410
Επιμέλεια	410
Κακοποίηση	410
Ομολογία	411
Τεχνικές ουδετεροποίησης	412
Καταλογισμός	412
Πραγματογνωμοσύνη	414
Δικαστική συμπαράσταση	414
51 ΕΓΚΛΗΜΑ	416
Σκιαγράφηση προφίλ εγκληματία	416
Θυματολογία	417
Προσχεδιασμός	417
Σκηνή εγκλήματος	417
Μετα-παραβατική συμπεριφορά	418
Γεωγραφικό προφίλ	418
Ληστείες τραπεζών	419
Σεξουαλικά εγκλήματα	419
Παιδοφιλία	419
Καταστάσεις ομηρίας	420
Τρομοκρατία	421
Ηλεκτρονικό έγκλημα	422
Εγκλήματα πάθους	423
Παιδοκτονία	423
Πατροκτονία-Μητροκτονία	424
Δράστες μαζικών δολοφονιών	425
Καθ' έξιν δολοφόνοι	425
Φύλο και καθ' έξιν ανθρωποκτονίες	426
Ζευγάρια δολοφόνοι	427
Φόνος και φήμη	428
52 ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	430
Το σύστημα της φυλακής	430
Μορφές ιεραρχίας	431
Σωφρονιστικοί υπάλληλοι	431
Κρατούμενοι	432
Η παραβατικότητα και τα στάδια που την ακολουθούν	433
Το σοκ της σύλληψης	433
Το σοκ της κράτησης	433
Το σοκ της ελευθερίας	434
Συμβουλευτική	434
Συνεργατική παρέμβαση	434
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	437
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	440